

VESTI
IZ SLOVENIJE

ODPUŠČANJE DELAVCEV.

Iz Jugoslavije prihajajo kar neverjetne vesti, da tam po tovarnah delavcem odpovedujejo. Istočasno ko Tito in vsi njegovi govore kako manjka delovne sile v industriji, ustavljajo obrate, ker nekje manjka surovin, drugod pa kupcev. Odpuščene delavce vseh strokov in na težaška dela v rudnikih in v gozdove. V gozdovih se sedaj toliko seka, da bo cela dežela kmalu opuščena Kras. Kdor pravi, da je pri nas socializem, laže samemu sebi in drugim. Pri nas je roparski boljševizem. Če kdo izmed ameriških Slovencev želi priti sem, naj vsaj vrv prinese seboj, da se bo lahko obesil, ker tu še tega ne bo dobil. O ko bi vam mogli govoriti obupanci ki so prišli iz Kanade, Argentine in Francije, pa tudi iz Severne Amerike po vojni v Jugoslavijo. Vsakemu, ki se je vrnil, so vse pobrali, tudi vse dokumente, da se reževe in morejce vrni. Le 50 dolarjev so jim zamenjali za 2,500 din., te so jim dali, vse drugo pa je šlo v državno blagajno. Naša javna dela, s katerimi se tako hvali Tito, so gradbe na krvi, solzah in na kosteh. Z nepopisnimi žrtvami in v strašnem trpljenju se zidajo tovarne, pota, mostovi in novi Belgrad. Vse drugo pa je tako zanemarjeno, da padamo za desetletja nazaj. To je naš napredek.

TESKA PRIHODNOST.

Pismo z Dolenjskega takost pravi: Pri nas je vsako leto huje, letos neprimerno huje kot lani. Kako bomo letos delali ne vem. Samo iz okraja Trebnje mora na delo na novo avto cesto Zagreb — Ljubljana 13 tisoč ljudi. Iz kmetov mora v tovarne po celi Sloveniji letos najmanj 60,000 ljudi. Pišejo po časopisu, da se življenje zboljšuje. Tudi na izlozbe pazijo, da je sedaj tam videti malo več blaga kot ga je bilo poprej, toda v resnici to blago ni napredaj. Malih žarnic sploh več ni. Žepnih baterij tudi ne. Mohorjeva družba je dobila letos papirja samo za polovico knjig, ki jih je obljubila svojim članom. Mi propadamo,

HIGH WINDS

Vremenski
prerok
pravi:

Danes deloma oblačno, vetrovno in mnogo bolj mrzlo. Oblačno in bolj mrzlo zvečer in ponoči.

Tri na dan

Naša vlada je kupila 70 milijonov jajec, jih posušila in zmlela v prah. Vlado stanejo funt nekaj čez dolar. Angliji jih bo prodala nekaj milijonov funtov po 40 centov funt.

Razliko med tem, kar je vlada plačala za jajca in kar bo dobila zanje, bo nosil ameriški davkoplačevalec, kakopak.

Ni čudno, če pri takem gospodarstvu ni nobenega izgleda, za kakšno znižanje davkov. Al' se bo zabrnili, je rekel maček, ko ga je kragulj prijel za kravatele.

propadamo.

OBMEJNI INCIDENT. — Grški radio poroča, da so dne 26. februarja slišali na grško-jugoslovanski meji blizu Dordjani streljanje. Bilo je streljanje avtomatičnih pištol in tudi eksplozije min. Po istih poročilih je prišlo, to noč do spopada med jugoslovanskimi obmejnimi stražami in oboroženimi Bolgari, ki so poskušali prestopiti jugoslovansko mejo.

Voščila slovenskih
akademikov "A. D."
in vsem Slovencem

Slovenski akademiki v Gradcu nam pošiljajo sledeča voščila:

Prejmite naša iskrena voščila o priliki praznika zmagoslavja našega Odrsenika, ki nas je s svojim vstajenjem obudil k vsemu življenju in dal s tem smisel vsemu našemu delu in naporu. Želimo, da bi vsi Slovenci v Združenih državah mogli preživeti lepe velikonočne praznike v miru, globoki veri, trdnem zaupanju in močni ljubezni, ki naj bo najmočnejša vez naše bratske edinosti.

Ob tej priliki se Vam tudi prav iskreno zahvaljujemo za pošiljanje Vašega lista.

Naše najlepše pozdrave!

Za slovenske akademike v

Grazu —

Jurečič Tone, predsednik, Milač Metod, tajnik.

Društvo slov. kat. visokošolk "Čebelica" v Zaragozi v Španiji, pa piše:

Vsem Slovencem želimo svete in blagoslovljene velikonočne praznike.

Zaragoza, 28. marca 1950. Marija Bevcar, predsednica, Ivanka Velikonja, tajnica.

Mlada ženska —
mati 16 otrok

Milwaukee, Wis. — Mrs. J. Casper, ki je stara 39 let, je porodila svojega 16. otroka. Njeno zadnje dete je tehtalo ob rojstvu 10 funtov. V družini je zdaj osem otrok, ki vsi žive: — 4 dečki in 4 deklice.

Muslimanska mošeja
v Washingtonu

Kairo, Egipt. — Egiptovsko ministrstvo verstva naznanja, da bo še to pomlad pričelo z gradnjo prve muslimanske mošeje v Washingtonu. Zemljišče za mošejo, ki je v najlepšem delu Washingtona, je že kupljeno in je stalo \$95,000. Stavba, ki bo zgrajena v slogu arabske arhitekture, bo stalao blizu milijon dolarjev.

NAJNOVEJŠE VESTI

San Francisco. — Porota je spoznala Harry Bridgesa, znanega radikalca in voditelja unije pristaniških delavcev, za krivega laganja pred sodiščem, kjer je prisegel, da ni bil še nikoli član komunistične partije. Zdaj utegne biti obsojen na sedem let ječe in na deportacijo iz dežele.

London. — Člani stranke konservativcev v angleškem parlamentu so včeraj zahtevali od premierja Attleeya, da ojači čistko komunistov, ki so v vladnih službah in vzgojiteljskih profesijah.

Za razveljavljenje
zakona o plemenski
diskriminaciji

Gen. pravnik apelira na vrhovno sodišče za črtanje zakonov, ki so krivični in žaljivi za državljane drugih plemen in polti.

Washington. — Gen. pravnik McGrath je apeliral na vrhovno sodišče, naj siedenje razveljavi zakon o segregaciji ali opredeljevanju ras, ker predstavlja ta zakon gotovo "obliko neenakosti in diskriminacije," kar je v nasprotju z ustavo Zed. držav.

Argumentirajoč o prvem izmed treh važnejših primerov segregacije, je McGrath apeliral na sodišče, naj črta iz zakona 54 let staro doktrino, ki določa, da "separate, toda enake" posluje za zamorice so dovoljene. "Posluje in naredbe, ki temelje na bazi opredeljevanja plemen ali polti, ne morejo biti nikoli enake," je rekel McGrath.

Slučaj Elmerja Hendersona

Pred najvišjim sodiščem je slučaj Elmerja Hendersona, zamorca iz Washingtona. Slednji je izjavil, ko je bil član Fair Employment Practices komisije, ni mogel leta 1942, ko se je vozil po neki južnjaški železnici v Birmingham, Ala., dobiti na vlaku obeda.

Železnice Juga so potem sprejele nepisano postavo, da puste v jedinem vagonu eno ali dve mizi na razpolago črncom, toda ju ograde z vrvo in zastro z zavesami. Običaj, da bi se te mize tako ločevalo, je treba odpraviti.

Nenavaden mrtvec
v pogrebnem vozu

Dayton, O. — Pogrebni Gay Maetti je odprl svoj pogrebni voz ter videl tam mrtveca, nakar je poklical policijo. "V vozu je mrtvec, ki ne bi smel biti tam," je povedal policiji. Policija je ugotovila, da je ta "mrtvec" Aaron Talley, ki je povedal, da je bil prejšnjo noč nabit ko čep, pa se je spravl v voz prespat svojo pijanost.

DAJ BRAT, DAJ SESTRA, SPOMNI SE BEGUNCEV S KAKIM DOLARJEM

Mongolska radio oddajna postaja. — Altan Geral, radio mehanik v Mongolski republiki pripravlja centralno Aimak radio postajo za oddajanje. Poročilo in slika je bila sprejeta od sovjetske foto agencije. Te vrste radio postaje pomagajo sovjetskim oddajam za motenje ameriških radio oddaj, ki so namenjene sovjetskim poslušalcem.

Tako se mora pisati,
lokat čev en

Tokio. — Na Japonskem, kjer se čedalje bolj udamačujejo zapadnjaške ideje, so sklenili, da ne bodo več pisali od zgoraj nizdal in od desne na levo, kot doslej temveč od leve na desno, kot pišejo vsi zapadni narodi.

(Če vam je druga vrsta gornjega naslova nerazumljiva, jo berite od desne proti levi, pa jo boste razumeli).

NOVI GROBOVI

Cecilija Vidmar

Kot smo že nakratko omenili, je umrla v St. Alexis bolnišnici Cecilija Vidmar, stara 57 let. Rojena je bila v Jurka v pri Straži, odkoder je prišla v Ameriko leta 1909. Njeno deklško ime je bilo Počervirna. Družina stanuje na 961 E. 79 St. Prej pa so stanovali na 5604 Bonna Ave.

Bolehala je zadnjih 7 let, toda v bolnišnico se je podala šele zadnji teden. Zapuščala jo je hčer Antona hčer Ano Brinovec ter sina Edwarda. Sinova Albina in Anthony sta že prej umrla. Zapuščala tudi dva vnuka, sestro Mary Vihtelich v Clevelandu ter dve sestri in enega brata v starem kraju. Bila je članica društva Danica št. 11 SDZ in podružnice 25 SZZ.

Pogreb bo v petek v cerkvi sv. Vida ob 10 dopoldne. Ker se na veliki petek ne daruje črne maše, po peti sv. maša za pokojno v torek 11. aprila v cerkvi sv. Vida ob 9. Pogreb oskrbuje pogrebni zavod Anton Grdina in sinovi. Pokopana bo na Kalvariji.

Zatrta zarota
v Indiji

Bombaj, Indija. — Vladni uradniki so izjavili, da so zatrta zarota, ki je stremela za tem, da se ubije indijskega premierja Jawaharala Nehruja. Zaprli so 14 kolovodij zarote.

Thorez rohani proti
Atlantskemu paktu

Pariz. — Maurice Thorez, generalni tajnik francoske komunistične partije, je ob otvoritvi Partijskega kongresa silno napadel Atlantski pakt za vzajemno obrambo zapadnih držav.

Sestanek preds. Philipa Murray-a z develimi
CIO podpredsedniki v mestu Washingtonu

Namen sestanka je baje osnovanje ogromne konfederacije protikomunističnega delavstva, v kateri naj bi bile združene vse nekomunistične unije.

WASHINGTON.

Philip jevega zakona. Murray, predsednik CIO, se je dne 4. aprila s svojimi devetimi podpredsedniki, s katerimi bo najbrž razpravljal o programu za združitve vseh protikomunističnih oziroma nekomunističnih delavskih unij. CIO uradniki ne potrjujejo niti ne zanikujejo poročil pittedburskega časopisa, ki poroča, da je Murray predlagal, da se vse delavstvo združi v ogromno konfederacijo za skupno politično in ekonomsko akcijo.

Izvolitev delavstvu prijaznih kongresnikov

Na podlagi tega poročila bodo AFL, premogarji United Mine Workers unije in vse nekomunistične neodvisne unije povabljene, da se pridružio tej konfederaciji. Prvi cilj te konfederacije bi bil, izvolitev kongresnikov, ki bi se obvezali, delovati za preklic Taft-Hatley-

V "ljudskih demokracijah" vlada pravca
zmešnjava pri razpečavanju živil in blaga

Dolge vrste prezebajočih ljudi čaka ure in ure za nakup živil. — V zimskem času je prispelo v Češke Budjevice 10,000 kopalnih oblek.

DUNAJ. — Iz lastnih priznanj komunističnega tiska v državah, ki so pod komunistično kontrolo, je razvidno, da je eden glavnih problemov držav za železnim zastorom — nesposobnost rešitve vprašanja trgovine na drobno.

Nesposobnost distribucije je dosegla točko, ko je postala javni škandal. List "Rabotničesko delo," komunistični organ, ki izhaja v Sofiji, piše na primer, da "stoje dolge vrste od 400 do 500 ljudi v mrzlem in slabem vremenu ob šestih jutraj, da bi mogli na racijske karte kupiti kruh."

Racijskih kart, ki se jih potrebuje za nakup kruha, mesa in mleka, je v Bolgariji 14 vrst. Časopis trdi, da zaradi "napačnega zadržanja birokracije in prodajalcev," so nekateri ljudje, ki so čakali dolge ure, zavrnjeni brez vsega blaga, dočim dobe drug dvo- ali trivrstno blago.

Slične razmere vladajo v bolgarskih trgovinah, kjer prodajajo na drobno. — Državno podjetje "Naroden magazin" priznava, kot poroča omenjeni list, "da so bil etrgovine ustanovljene na krajih, kjer niso potrebne, da je izbira blaga nezadostna in nezadovoljiva, potrebe ljudstva se ni dovolj proučilo, zadržanje prodajalcev do ljudstva je nezadovoljivo in blago ni zmeraj dobro."

Ko je zamelo, so prispale —
kopalne obleke

František Krajcir, minister trgovine v češkoslovaški, se je nedavno pritožil, da se "pomočniki po trgovinah, v skladiščih in poslovnice ne morejo živeti v idejo, da so časi, ko so morali odjemalci prositi za blago, minili." Zahtevam odjemalcev se ne zadosti, je rekel minister. — Nepričakovani pregled skladišč trgovin je ugotovil velike odvisne zaloge blaga v enem kraju, dočim jih je bilo v drugem premalo. V neko skladi-

šče v Češke Budjevice je prispelo 10,000 kopalnih oblek, ko se je pričela zima in je sneg zamel okraj. V majhnih vaseh in občinah sploh ni nobenih prodajalcev, dočim jih je v mestih preveč.

V znamenju enakosti in bratstva

V Bukarešti, Rumunija, je časopis Scanteia sporočil, da je neki prodajalec v Ferrometal državni trgovini jemal graft za posebne usluge odjemalcem. V Alimentaire državni trgovini živil, je drug prodajalec položil zase na stran 350 zavitkov surovega masla, da ga prodna na črnem trgu. Drugi prodajalec so bili zopet servilni ali hlapčevsko uslužni napram odjemalcem iz vrhnjih plasti, dočim so bili surovi in nevljudni do delavcev in drugih malih ljudi. Zopet nadaljni so dajali slabo mero in vago, natakali po restavracijah pa so "pozabljali" gostom dajati njihov drobiž. . .

Begunske družine obupno prosijo naj se javijo Sponzorji, ki bi jih sprejeli, da bi se moge naseliti v Ameriki So sami odlični Slovenci in dobri delavci.

"ZNAČILNA JE VISOKA DISCIPLINA
DELAVCEV" V SOVJETSKEM PARADIŽU

V "Rabotničesko delo" iz Sofije od 10. januarja 1950 je pisal delavec Stojan Mitev, ki je poslanec v bolgarskem Sborniku, po svojem obisku v Moskvi ob priliki Stalinske 70 letnice: "Moskva je velika in lepa. In njene trgovine so kot v bajkah: obširne, velike, razsvetljene in polne raznovrstnega blaga: salamov, gnjati, klobas, oranž, oljk in blaga za obleke v vseh mogočih barvah. . . " Ali tov. Mitev je pozabil dostaviti, da so one razkošne trgovine v Moskvi dostopne samo inozemcem in diplomatom, ki

Razne drobne novice iz
Clevelanda in te

okolice

Smrt v domovini —

Mrs. Mary Sluga, 14315 Thames Ave., je prejela pismo iz stare domovine, da ji je umrl oče Janez Oražem, doma iz vasi Lipovec pri Ribnici po domače Fajfarjev. Bil je star 85 let in 6 mesecev. Doma zapuščena žena Frančiško, sina Rudolfa in dve hčeri, Francko in Ivancko, tukaj v Clevelandu pa hčeri Mrs. Mary Sluga in Angelo Polis. Naj mirno počiva v rodni grudi.

Vrnitev iz zapada —

Mr. in Mrs. Jack Gruden, 900 E. 250 St., sta se vrnila iz San Diego, Kalifornija, kjer sta se mudila 2 meseca in pol pri hčeri Mrs. Joseph Stavani. Pozdravljena zopet med nami.

Ribniška roba —

Steve F. Pirnat, 6516 St. Clair Ave., ima v izložbenem oknu svojega potniškega urada razstavljene zanimive predmete iz ribniške suhe robe. Vse je lepo orisano z napisi. Predmeti so bili poslani iz Slovenije od rojakov kot v zahvalo sorodnikom v Ameriki za velikodušna darila. Mr. Pirnat ima v zalogi tudi lepe slike iz Slovenije, ki si jih lahko nabavite.

Prevzem brivnice —

George Kovačič in John Petrič sta prevzela dobro znano brivnico od Louis Lipanje na 761 E. 185 St. Rojakom se priporočata za poset.

Slovenska pisarna —

Pisarna bo zaprta od danes (v srečo) pa do torka 11. aprila. — Vodstvo Pisarne želi vsem skupaj blagoslovljene velikonočne praznike in dosti lepih pihov.

K molitvi in pogrebu —

Članice društva Danica št. 11 SDZ naj se zbere jutri, v četrtek ob dveh dopoldne v Grdinovem pogrebnem zavodu k molitvi in slovesu od pokojne članice Cecilije Vidmar. V petek pa naj bodo vse pogrebniče navzoče pravočasno, ker pogreb bo ob desetih dopoldne iz cerkve sv. Vida. V torek bo pa zadušnica za njo, katere naj se članice po možnosti udeležijo.

Vlahovičev pogreb —

Pogreb pokojnega Franka Vlahoviča bo jutri ob 9:30 dopoldne iz Golubovega pogrebnege zavoda, ob 9:30 v cerkvi sv. Pavla in od tam na pokopališče.

Električarji zahtevajo
višjo mezdo

Pittsburgh. — Unija CIO električarjev zahteva povišek mezde, po družbi financirano penzijo \$125 mesečno in socialno zavarovalnino.

(JAMES DEBEVEC, Editor) Cleveland 3, Ohio
6117 St. Clair Ave. Henderson 1-0628
Published daily except Saturdays, Sundays and Holidays

NAROČNINA

Za Zed. države \$8.50 na leto; za pol leta \$5.00; za četrt leta \$3.00.

Za Kanado in sploh za dežele izven Zed. držav \$10.00 na leto. Za pol leta \$6.00, za 3 mesece \$3.50.

SUBSCRIPTION RATES

United States \$8.50 per year; \$5.00 for 6 months; \$3.00 for 3 months.

Canada and all other countries outside

United States \$10 per year. \$6 for 6 months, \$3.50 for 3 months.

Entered as second class matter January 6th 1908 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the act of March 3rd 1879.

83

No. 67 Wed., April 5, 1950

Največji švindl zgodovine

(V premislek vsem pametnim ljudem)

Vsakdo, kdor bo danes pogledal na življenjski standard in politično moč delavstva v demokratičnih državah, v katerih obstoja sistem pravitnega lastništva in svobodnega podjetništva, se mora pomilovalno nasmehniti prerokovanjem Marksa in Lenina, da so v teh državah "glas," "mizerija" in "teror" — "neizogiben" delež delovnega ljudstva.

Poglejmo na ogromno razliko, ki vlada med tem, kar komunisti pridigujejo, in med onim, kar delajo, ko dobe priliko svoje teorije prestaviti v prakso. Noben človek, ki ima količkaj zdravo pamet in ta dejstva pred očmi, ne more podpirati obojega: komunizma in Sovjetske zveze.

Naj navedemo nekaj temeljnih načel komunizma, nato pa jih prisopodobimo z dejstvi v Sovjetski zvezi in v vseh ostalih "ljudskih demokracijah," kjer uspeva komunistični evangelij.

1. Moč države se mora reducirati, dokler država sama ne uvene in usahne, se glasi komunistični evangelij. Toda država v Sovjetski zvezi je silnejša kot katera koli država v zgodovini. Može, ki vladajo Sovjetski zvezi, delajo državo bolj in bolj oblastno in absolutistično vse od dne, ko so prevzeli oblast. (Celo carji, katerih režim je bil eden najbrutalnejših in najkoruptnejših v rekordih svetovne zgodovine, niso likvidirali ali terorizirali niti ene desetine števil ljudi, ki so jih že likvidirali in terorizirali komunisti). Da bi bila gigantska oblast države v Rusiji reducirana, ali da bi celo "ovenela" in "usahnila," v to bodo verjeli samo kapitalni bedaki.

2. Vsa "sredstva proizvodnje" bo lastovalo ljudstvo. — Da, ruskem ljudstvu pripovedujejo, da ono "lastuje" sredstva proizvodnje, toda močje v Kremlju izrabljajo vse naravne vire in delavske moči Sovjetske zveze po svoji mili volji. Rusko ljudstvo nima nobene poti ali sredstva, da bi moglo uveljaviti svoje "lastništvo" — da bi moglo protestirati proti akcijam Kremlja ali programu komunistične partije; rusko ljudstvo ne more postaviti niti kandidata za šolski odbor, ki ga ni izbral režim! Ljudstvo "lastuje" sredstva proizvodnje? — Vse ameriške korporacije lastujejo njihovi delničarji, ki imajo moč svobodnega glasovanja, kritiziranja vodstva, odslavljanja direktorjev, usmerjanja politike in kolektanja dividend, o čemer si ne drznejo delavci v Rusiji niti misliti. Ali bi bila jetnišnica ugodnejša in prijetnejša kraj za jetnike, če bi se jim reklo, da jo oni "lastujejo"?

3. Monopol in vsa njegova zla bodo odpravljena. — Ampak sovjetski režim sam je največji monopol na zemeljski obli. Kremelj izvaja popolno in absolutno monopolistično kontrolo nad sleherni fazo ruskega človeka — nad njegovi mi mezdami, cenami, potrebščinami, kmetijstvom, politiko, zakoni, sodišči, izobrazbo in nad tiskom. . . . Se nikdar nikoli ni imel noben kapitalistični trust ali internacionalni kartel ene tisočinke monopolistične oblasti, kakršno izvajajo voditelji Sovjetske zveze.

4. Komunistični režim reprezentira "diktaturo proletariata." — Da, komunizem je prav gotovo diktatura, toda ne diktatura proletariata. To je diktatura nad proletariatom. Ali so delavci tisti, ki "diktrirajo" danes politiko in akcijo Sovjetske zveze? Sovjetska zveza je, dejansko, **privatna last** peščice samozvanih in samo-se-nasledujočih ljudi!

5. Pravice delavcev se bo razširilo. — Tako pravijo. . . . Toda celo komunisti sami priznavajo, da delavec v Sovjetski zvezi nima pravice premeniti svojega dela ali zastavkati, ali svobodno izraziti svojega mnenja, ali protestirati proti nizkim mezdam in visokim cenam, ali proti priganjaškemu delu rekordov in norm, to je pravice, ki jih vsak ameriški delavec smatra za samo po sebi uveljavne.

6. Komunizem bo prinesel svetu "pravo" demokracijo. — Toda Sovjetska zveza je odpravila najelementarnejše človeške pravice, človeške in državljanske svoboščine. Sovjetska zveza je danes dejanska "država kast." In močje, ki stoji na njenem vrhu, imajo v svojih rokah več oblasti, privilegijev in statusa kakor katera koli kapitalistična skupina sveta!

7. Znanost, misel in umetnost bodo zvezele pod komunizmom v pravi svobodi. Če je tako, čemu potemtakem ponovne čistke pisateljev, učiteljev, umetnikov in znanstvenikov po vseh deželah, ki so pod komunistično kontrolo? Nobena pametna oseba ne bo trdila, da je misel v Sovjetski zvezi svobodna. Rekordir izkazujejo, da izvaja Kremelj kontrolo nad vsem: od baleta do knjig z pravicami in basnimi za otroke. Vse to mora biti potrjeno komunistični oblasti in kontroli. Prav tako je z znanostjo; pomislite samo na oficielno glorifikacijo Lysenkove neznane genetike. . . .

8. Ker bodo vsi delavci postali komunisti, bo komunistična partija reprezentirala vse delavce. — Ampak na podlagi njihovih lastnih statistik, od 200 milijonov ljudi v Sovjetski zvezi jih je samo 2% odstotka včlanjenih v komunistični partiji. . . .

Zaključek: Kakšen drugačen zaključek naj torej naredi

človek, ki ima oči, s katerimi vidi, in možgane, s katerimi misli, kot je tale: Vsak iskren pristaš komunizma bi moral biti danes strastno proti-sovjetski. — Zakaj Sovjetska zveza je — na podlagi pisanih izpovedi in izjav njenih lastnih ustanoviteljev, — največji švindl svetovne zgodovine! . . .

Upamo, da bodo naši ultra-delavski časnikarji in pravi, ne "dekadentni" demokratje pri Prosveti, Proletarcu in Enakopravnosti, smatrali za potrebo in dolžnost, da potegnje zdaj svoj uma svetli meč in stopijo na mejdan i "u boj za slobodu zlatu" Kakor takrat, ko so pisali v Slov. družinskem koledarju svojo anatemo vsemu temu, kar danes poveličujejo in povzdigujejo v deveto nebo. Če bodo, jim bomo postregli z novim gradivom!

Vsi za enega, eden za vse

P. Bernard Ambrožič

Kaj pa če bi za spremembo kaj drugega? Čeprav je post, se človek le utegne naveličati samega kislega zelja.

Ravno imam pred seboj spis o Amerikanci, ki se ji pravi Dorothy Day, pa tudi o njenem časopisu, ki ima naslov The Catholic Worker. In o posebni ustanovi, ki jo je zamislila Dorothy Day in je znana pod imenom: Houses of Hospitality — hiše gostoljubnosti.

Tisti spis bi se v našem jeziku nekako tako bral:

Zdaj je ravno 17 let, odkar je izšla prva številka lista The Catholic Worker. Nekaj mesece pozneje so odprli prvo "hišo gostoljubnosti," ki ni bila cela hiša, ampak komaj eno nadstropje. Sprejeli so vanjo 12 žensk, ki do tistega dne niso imele kam glave položiti. — Vse od takrat do današnjega dne je stopala Dorothy Day od uspeha do uspeha. Njeno geslo je: Ljubezen do bližnjega in zakajevanje samega sebe, to dvoje najhitreje privede do socialne pravičnosti.

The Catholic Worker ima naklade do 200.000. Hiše gostoljubja so se ustanovile v predmestjih mnogih velikih ameriških mest: New York, Cleveland, Detroit, Pittsburgh, itd.

Vrhu tega sta dve "farmi gostoljubja", ki jih ima Dorothy Day na oskrbi v prid siromakov. Ena je blizu New Yorka, druga v državi Michigan. Vzdržujeta se skoraj sami. Na teh farmah velja isto pravilo kot v hišah gostoljubja. Kdor pride in hoče ostati, je dobrodošel. Ostane, dokler hoče. Dobi stanovanje in hrano. Plača s tem, da z drugimi vred dela na polju, v kuhinji, koplje jarke, hodi k maši, blagoslovu, raznim skupnim molitvam, se udeležuje razgovorov.

Vsemu temu je treba dodati še razkrojene ljudi obojega spola križem Amerike, ki po svoje pomagajo Dorothy Day pri njenem samaritanskem delu. Med njimi je kakih sto mladih zakonskih parov, ki so se seznanili med seboj, ko so delali z Dorothy Day. Pozneje so si ustvarili samostojnost in postali, kjerkoli so se nastanili, propagatorji idej Dorothy Day. Tako so nastale križem Amerike družine katoliškega delavstva.

V New Yorku je "hiša gostoljubja" na Mott Street. Življenje v njej je danes mnogo drugačno kot je bilo pred iznajdbo DDT. Mrčes zdaj ni več problem za nas, pravi Dorothy. Zdaj ni več težko spati na tleh. V prejšnjih časih se ni dalo. Če smo se še tako trudili, da bi bila hiša čista, mrčes je prihajal k nam iz sosesčine ali pa kar od sosedov. Hiša je stara in umazanja se sproti dela v njej. Včasih je zunaj dež ali sneg, do 2000 nog ki se pomikajo skozi hišo v obliki krušne vrste, nanosi blata vanjo, da bi človek obupal. Toda Dorothy je zmerom rekla: Lahko bi čakali, da se nam posreči dobiti kaj boljšega, am-

pak najbrž bi dolgo čakali. Zato smo sprejeli to hišo in začeli krmiliti lačne. Ali naj čakamo in pustimo lačne stradati?

Hiša gostoljubja na Mott St. je še danes kak dan zelo umazana, kak dan pa po možnosti čista. Pa naj bo hiša taka ali taka, zmerom je v njej dovolj hrane za ljudi iz krušne vrste. V letih velikega štrajka je stalo v krušni vrsti in se pomikalo skozi hišo vsak dan do 1500 pristaniških delavcev in to vrhu vseh rednih gostov — potevuhov, izkušnjencev, zavrženecv. Dorothy prizna: Čeprav mi je srce večkrat kakor v kleščah, vendar se me loteva od časa do časa nekaj materinskih ponos, da kruha pri nas nikoli ne zmanjka.

Dorothy uči: Ves socialni red je treba spremeniti. Ko pride do te spremembe, telesna dela usmiljenja ne bodo več tako nujna. Vsakdo mora postati oskrbnik svojega bližnjega. To se pravi, vsakdo naj postane resničen — kristjan. Dokler je toliko drugih, ki te zavesti nimajo, je pač Dorothy poklicana, da stori več kot bi moral biti delež enega človeka. Z ubogimi deli njihovo siromaštvo, v zameno pa prejme od njih ljubezen. Pripoveduje, kako se včasih čuti osramočeno, ko vidi, da ponižani in razžaljeni, nezaposleni in nemamničarji znajo prenašati svoje križe in težave z večjo vdanostjo kot ona sama.

Pripoveduje na primer: Možakar, ki je vsak dan stal v krušni vrsti, je rad ostajal v hiši in pomagal pri pomivanju posode, pa še druga taka dela opravljaj. Vsak dan je bil bolj bolan. Spat je pa hodil ven, ker je bila hiša pač polna. Lepega dne je prišlo Dorothy na uho, da hodi spat v neko vežo na 3. aveniji. Pokregala ga je: Zakaj nisi povedal? Saj se dobi takoj tu zraven prenočišče za 30 centov. In je odgovoril: Vem, ampak nisem hotel, da bi imel zame te ekstra stroške. Dobro mi je znano, koliko se da napraviti s 30 centi v vaših rokah.

Na "farmi gostoljubja" blizu New Yorka imajo kuharja prostovoljca. Sijajen kuhar je. Lahko bi služil v mestu krasno plačo. Marsikak dan mora kuhati po trikrat za 50 do 60 ljudi. Kuhinja je tesna in težko se je ogibati drug drugega v njej. Pa ostaja in dela. Dorothy mu daje samo tobak, pa ga mora še vprašati, če mu ga je že zmanjkalo.

Kdo je ta Dorothy? Osem let je bila stara v San Franciscu, ko je prišel tisti strašni potres. Pravi, da je takrat prvič videla in se še zmerom dobro spominja, kako nesreča ljudi združuje. Naenkrat postanejo drug do drugega vlnudni in uslužni. Poprej je Dorothy na mati zmerom godla, kako sam zase je vsakdo v mestu. Nikogar noče poznati. Ko je pa prišla nesreča, se je trda skorja odlupila od srca. Mati in vse sosedo so potem noč in

dan čepele skupaj in kuhale za ponesrečence. Ljudje so dali od sebe vse, kar so imeli. Dokler je trajala nesreča, so se ljudje res radi imeli med sabo in malokdo je mislil le nase.

Prizori iz tistih let so ostali dekletu v spominu. Začela se je spraševati, zakaj se ljudje poznajo le v nesreči. Zakaj ne bi začeli misliti, da je življenje na svetu zmerom in povsod za človeka — kriza. Že tiste čase je zrasla v njej želja, da ne bi postala lahkoživka. Nobena ga lagodja si ni želela. Hotela je iti skozi življenje po trnjevi poti. Začeti ji je bilo težko, saj je bilo kar doma polno sitnosti. Pridno je pomivala posodo, pospravljala, delila tisoč skrbi z materjo. Ni bilo lahko. Pa je imela deklica veliko zadoščenje, da s svojim delom komu koristi.

Seveda je hodila tudi v šolo. Ko je imela 16 let, je izdelala High School. Potem je šla na univerzo Illinois. Na tej visoki šoli je ostala dve leti. Če jo vprašate, kaj se je tam naučila in česa, vam bo odgovorila, da nima niti pojma, kaj ji je visoka šola prinesla. Vse, kar znam, vse, kar vem, je bilo treba dobiti izven šole, trdi Dorothy.

Izstopila je iz šole in šla v New York. Dobila je službo v ured jutranjika The Call. Poziv. Stanovala je v nezakurjeni sobi. Tudi pozneje ni imela nikoli drugačnega stanovanja. Njeni zaljubljenosti v siromašno življenje je tako stanovalje laskalo.

Ko je imela 18 let, so se ji zmešale politične in svetovno-nazorske štrene. Sama ni vedela, če je socialistka, sindikalistka ali anarhistka. Ko je brala Tolstoj, je bila anarhistka. Toda služba pri socialističnem časopisu jo je držala v vrstah socialistov. Zanimala se je za Trockija in ga obiskala. Povedal ji je nekaj, kar si je za vselej zapomnila in se ji še zmerom zdi prav: Če ljudje hočejo zavzeti državo, jih država zavzame.

Dorothy se še danes upira ideji, da naj država posega v svobodno življenje državljanov. Je zoper to, da bi država ustanavljala ljudem socialne naprave, da bi jim država dajala socialno pomoč. Pa tudi zoper to je Dorothy, da bi razne organizacije vplivale na postavodajalce, kako naj v tem alj onem primeru glasujejo. Sploh je prepričana, da po takozvanih parlamentarnih potih ne moremo priti do socialne pravičnosti. To je zanjo vse preveč mašinska reč. Seveda, Dorothy prizna: V današnjih razmerah se moraš hočeš nočeš posluževati teh sredstev in teh potov. Toda to so vse zgolj zaslina sredstva, ki utegnejo koristiti ozkemu krogu ljudi, nikakor pa ne celoti. Država kot taka ni še nikoli zboljšala človekovih razmer v celoti. Pa jih seveda tudi ne bo. O tem je Dorothy trdno uverjena.

(Konec prihodnjic)

Voščilo in zahvala

Milwaukee, Wis. — Zadnje nedeljo je obhajal svoj 67. rojstni dan in obenem svoj god Frank Lipoglavšek, trgovec na 3601 W. Burnham St. Milwaukee, Wis.

Gotovo ga smemo šteti med najbolj zavedne in zgledno katoliške Slovence v tem kraju. Bogu mu ni prizanašal s križi, zato pa tako dobro razume trpljenje in nesrečo bližnjega. Njegova dobrota je znana. Pomaga, kjer le more in to na tih, skromen način. Ljubezen do bližnjega je narekovala, da se je skupno go. Mary spomnil tudi Slovencev-beguncev. Ped tremi leti je daroval 200 dolarjev za slo-

venske katoliške akademike-begunce v Avstriji. Za mojo ženo in zame pa je, dasi naju ni nič poznal, podpisal sponzorsko listino. Izrečno je hotel pomagati s tem dvema slovenskima inteligentoma iz begunstva. Brez njegove pomoči bi bilo najbrže nemogoče priti v Milwaukee, kamor sva na vsak način hotela iz važnega družinskega razloga.

Ko je prišla sem najprej moja žena, je bila sprejeta kot bi bila domača hči. Po dveh mesecih pa je srečen slučaj prav za prav ne slučaj, ampak sv. Jožef, ki je stebel družin in ki je vedel, da dva potrebujeta primerne zatočišča, tako uredil, da je postala prazna mala hišica v West Allis, ki je last Lipoglavškovih. Opremil jo je hitro in jo odstopil moji ženi, ki se je vselila vanjo s svojima sestrama in bratom. Pa še vedno skrbi za vse, kar je pri hišici potrebno. V februarju je dal napraviti plinsko kurjavo, kar je za nas, ki smo čez dan zdoma, zelo pravno. Kot da bi bili člani njegove družine, toliko si da opravi z nami.

Poleg njegovih 4 otrok, ki so vsi že na svojih mestih, sta Mr. in Mrs. Lipoglavšek sprejela še siroto brez mater in jo vzgojila kot ostale svoje otroke. Danes ima tudi ta že svoj dom, to je g. Jamnik. To lepo lastnost so podedovali tudi njegovi otroci, saj je najstarejši sin Frank vzel kar dva otoka za svoja, hčerka pa, ga. Cvetka poroč. Strnad namerava tudi vzeti enega.

Ob njegovem jubileju se ga spominjamo in mu želimo vso srečo, predvsem pa obilo božje-ga blagoslova kot nagrado za tolika dobra dela.

Bog Vas živi, g. Frank in bogat Plačnik naj bo Vam in Vaši ge. Mary.

Hvaležna Janez in Marija Grum.

Iz snega v pomlad, pa zopet nazaj

Tower City, N. Dakota. — Naj nakratko povem, kako sva se peljala z možem na medeno potovanje za 25-letnico najine poroke. V vseh 25 letih nisva bila nikjer, ampka delala sva noč in dan za vsakdanji kruhek.

Samo če je kak sorodnik umrl, smo šli zdoma za pogrebom. Zato sva se pa namenila, da si bova vzela za najino srebrno poroko par tednov počitnice. Ko sva se odpeljala od doma, je bilo treba najprej kdati sneg. Fantje so zapregli konje pred star voz, za ta pa naš Ford in tako smo se peljal do odprte ceste. Takrat je bilo v North Dakoti 8 pod ničlo. Ko sva prišla na gl. in odprto cesto, je bilo pa že bolje. Frank je naravnal Ford proti jugu in ko sva prišla v Minnesota, že ni bilo toliko snega. Prenočila sva v Kansas in ker je bila drugi dan nedelja, sva šla k maši v lepo cerkev. Ne vem, če je bil kdo naših ljudi v cerkvi ali ne, ker kraj je nama neznan.

Drugi dan jo rineva naprej vedno proti jugu in kmalu priredva že do krajev, kjer je bilo vse zeleno in ljudje so delali na polju. Ko prideva v New Mexico je bilo že kar toplo, še bolj kot pri nas pomladi. V Oklahomi sva videla, ogromne sesalke, ki so vleklo olje iz tal. To je bilo nekaj povsem novega za naju.

Po Arizoni je bila pa sama puščava, kamor sva pogledala. Nobene žive stvari. Toda, ko prideva v gore, je začel pa naletavati sneg, da sva mislila da sva zopet nazaj v North Dakoti. Nisva imela daleč do mesta, a naju je skrbelo, če bova pririla skozi zamete. Pa sva srečno privozila do cilja.

Drugi dan je bilo pa najhuje, ko sva zašla v hribe, kjer se vičesta nad pečnami in prepadi, da je človeka kar groza, če pogleda iz avta. No, tudi to sva prevozila srečno, pa privozila v lepo Kalifornijo. Tukaj je bilo

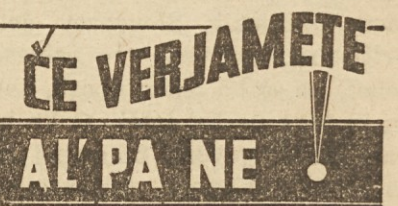
pa kot v raj, vse v cvetju in natiktu. Ustavila sva se v Fontani, kjer sva obiskovala stare prijatelje. Videla sva velike oranžne in limonine nasade, grape fruit in češnje so pravkar cvečele. Rože pa tako lepe vsepovsod, da ni zapopisat.

Od tam sva se obrnila proti severu v državo Oregon, kjer sva bila par dni. Tam ni Slovencev, a so ljudje dobri katoličani, kakor sva videla. Od tam sva jo mahnila v državo Washington, kjer sva tudi prebila par dni, potem pa zopet proti domu. Snega zdaj ni bilo več toliko, ampak mrzab pa še vedno. Danes, ko to pišem, se zdi, da bo zopet zadel sneg, ki ga pa res ne potrebujemo več za to zimo.

Oprostite, če sem se malo raztegnila, saj človek ne potuje vsak dan, pa tudi vsako leto, ne, kvečjem enkrat v življenju. Pozdravljam vse naročnike in prijatelje tega lista,

Mrs. Frank Košir
Tower City, N. Dakota.

—Pokrajina Egipt meri 350.000 kvadratnih milj in od tega je 337.664 kvadratnih milj puščava.

Ena novih Amerikank gre v slovensko grocerijo po steklenico jesiha. V Clevelandu se je to primerilo, so nam povedali zanesljivi ljudje.

Nova Amerikanka postavi steklenico pred grocerista in prijazno reče:

"Kisa mi dajte!"

Prodajalec pogleda prijazno žensko in je trdno prepričan, da je ni prav razumel. Zato se tudi ves sladak nasmehne in jo vpraša:

"Kaj ste rekli, da bi radi?"

"Kisa mi dajte!" mu ta ponovi in se mu tako sladko nasmehne, da se je grocerist kar topil za prodajno mizo.

"Sirota je dosti prestala po taboriščih, pa ni sama pri sebi," si misli trgovec in se napoti za-dej v skladišče, kjer je delal njegov oče.

"Oče, kaj naj storim! V prodajalni je ženska, ki na vsak način zahteva, da bi ji dal kisa. Saj ni napačna in bi ji enega pritisnil, toda nekaj mi pravi, da ne bo vse prav. Čudno se mi zdi, da bi tuja ženska prišla v prodajalno in meni nič, tebi nič zahtevala kisa. Se reče, saj ne bi nič izgubil, če bi jo, ampak naj moje dekle zve o tem, da sem objemal nepoznano žensko v prodajalni, bo huda ko sama postajana."

"Praviš, da bi ženska rada kisa?" poizveduje oče, ki tudi ni mogel vsega takoj zapopasti.

"Če vam pa pravim," je bil sin že nevoljen, da mu oče ne verjame. "Steklenico je postavila predme in rekla: kisa mi dajte! Dobesedno tako je rekla, saj nisem pet let star, da ne bi razumel."

Tedaj se pa oče na ves glas zasmehje. Dolgo ga je vzelo, da je prišel k sapi in sinu, ki ga je debelo gledal, razložil: "Ženska je šele prišla v Ameriko. Kar bi ona rada je jesiha ali vinegar, kot pravimo v Ameriki. A v starem kraju pravijo temu po slovensko — kis."

"Križ božji!" je bila tedaj vrsta na sinu, da se je čutil. "Jaz sem pa mislil, da bi rada poljubček od mene, ali kakor pravimo v Ameriki po naše: "kis!" Sto sreč, da je nisem takoj pograbil in jo začel cmokati. Le kaj bi bila rekla. Dobro, da sem prišel vas vprašat za svet."

"Kar lepo v prodajalno pojdi in ji natoči jesiha in tiho bodi, da ne bo ženska vedela, v kakšni nevarnosti je bila," mu reče oče, ki premišlja, kaj bi on napravil v sinovih letih, če bi se mu kaj takega primerilo.

KARL MAUSER:

KAPLAN KLEMEN

ROMAN

"Caritas patiens est, benigna est: caritas non aemulatur, non agit perperam, non inflatur, non est ambitiosa, non quaerit, quae suae sunt, non irritatur, non cogitat malum, non gaudet super iniquitate, congaudet autem veritati: omnia suffert, omnia credit, omnia sperat, omnia sustinet." —(1 Cor. 13.)

(Ljubezen je potrpečljiva, je dobrotljiva: ljubezen se ne hlini, ne dela hudega, se ne napihuje, se ne povišuje, ne išče svojega, se ne jezi, ne misli slabega, ne veseli se krivice, veseli pa se resnice: vse pretrpi, vse veruje, vse upa, vse prenaša.)

Na pamet je znal Klemen vse te besede. Stokrat jih je že prebral, v srcu so bile, toda sebi ni veroval, da je mogel nekdo tako lepo zapisati. Moral jih je brati, da je videl, da so resnično zapisane.

Ko je Moškaj vstal in odšel na hodnik, je Klemen poljubil sveto pismo in ga s tresočimi se rokami porinil nazaj med druge knjige.

Nato je segel po dnevniku, v katerega je zapisoval doživljanje iz "Sibirije."

"Zaprli sem zadnja vrata in ograbil sem se z zidom. Trnje sejem, pa bi rad rodil grozdje."

Rad bi bil kruh in sol za vse, ki so reveži.

Rad bi bil voda vsem, ki so žejni. Vsaj voda, če sem pre slab za vino. Naj me razjede skrbi za druge, da bom prodal svoje življenje za najvišjo ceno. Vse svoje sile hočem posvetiti barakarski koloniji, posebno otrokom. Tako mi Bog pomagaj!"

Odložil je pero in zdelo se mu je, da je z nekaj besedami začrtal svojo pot.

In kakor da se je ustrašil velike naloge, je skoraj na glas dejal:

"Nikogar nimam. Zato sem sam, da bom lahko vseh. Deo gratias."

Zaprli je dnevnik in se zagledal skozi okno.

Pomladni vetrovi so topili sneg. Ni mogel strpeti. Odprl je okno in se nagnil čezenj. Ko se je zravnil, je zadihal, kakor da so pomladni vetrovi šli skozenj, odnesli vse težke misli in pustili v njem samo duh po zvončkah, kurjicah, trobenticah in po grmčastih velikonočnih. Caritas omnia sustinet.

Ljubezen vse vzdrži.

Klemen se je spet z ihto vrgel v študij. Poleg predmetov na univerzi je preštudiral sociologijo, delavska gibanja, lotil se je celo psihologije. Vsemu bi rad prišel do dna.

Barakarska kolonija je bila središče njegovih misli. Ni zamudil trenutka, da ne bi storil koraka naprej v svojih načrtih.

Študij in načrti so mu vzeli ves čas. Zvečer ni legel nikoli pred deseto. Ko je Moškaj le-

gel, se mu je zdelo, da so se mu misli šele prav odprle. Hrepenel je, da bi se dokopal do nate, ki bi bil izvedljiv, s katerim bi mogel brez skrbi stopiti pred svojega škofa.

"Prevzvišeni, našel sem rešitev."

Vse v njem je trepetalo ob misli, da bi se ordinarij vnel za njegov načrt. Misel na vseh ga je upijanjala. Stokrat na dan je skušal devati samega sebe nazaj.

Festina lente! Hiti počasi!"

Ali niso morda vsi ti načrti računi brez krčmarja? Kaj, če se mu škof samo prijazno nasmehne in ga ošine s svojimi vodeno modrimi očmi.

"Gospod Gornik, prvo je študij. Načrte prepustite drugim."

Kaj naj bi tedaj odgovoril? Klemen sam ne ve. Samo lista po dnevniku in pregleduje skice. Kapelica bi stala na prostem med Zajčovo in Serenjavskijevo barako. Stolp bi bil majhen. Glavno, da bi bila kapelica dovolj prostorna. Tudi zakristija je lahko prav majhna. Iz zakristije bi vodila vrata v stanovanje. Preprosta sobica in prostorček, kjer bi bil lahko sam v urah, ko bi pritisnila samota in morda še razočaranje.

Razočaranja. Ob teh se je Klemen velikokrat ustavljal. Sladkosti duhovniškega življenja, o katerih je sanjal, ni še občutil. Od vsepovsod se mu je rogala samo trdota, trnjeva pot. Počasi se trgajo tople vezi, vedno jasneje vidi, kako bo nazadnje osamel.

Kakor težka pest prihaja Resnik.

Prekleti črnih! Hinavsko se smeje Križnar, z rokami v hlačnih žepih.

"Lahko govoriš o potrpljenju, ko si sit in lepo opravljen. Tisti naj govori o revščini, ki jo sam okuša. Ko boš brez pare v žepu, ko ti bodo zaprta vsaka vrata, ko te bodo otroci prosili za kruh, pa ga ne boš imel, tedaj se ti bo ustavljal jezik."

Krohota je mu pritruje Koritnik.

"Ha, še slaš bi bil, ko bi živel kakor mi živimo."

Vselej, kadar misli Klemen na svoje načrte, pritava strah z njimi, pridejo Resnik, Križnar in Koritnik.

In stojijo pred njim kakor sodniki, kakor tožniki.

Zašli smo. Kdo je kriv?

Globoko socialen je Vesovnik. Tisočake daje za reveže. Z debilimi črkami tiskano stoji njegovo ime v časopisih. Najslabše je plačeval delavce. Debel in masten, z visokim glasom je stal v skladišču, kjer smo nakladali breče. Samo kavo smo imeli za zajtrk in kosček kruha, da ga otroci niso stradali. Kako boš torej gural kot črna živina? Ni šlo.

NAZNANILO!

Ravnokar smo prejeli popolnoma novo zalogo obvala za vso družino.

Mehko podloženi čevlji za ženske, črni, rujavi in plavi—\$6.95.

Patent usnje—rdeči, beli, rujavi, straps in oxfords za deklice.

Harvey wedgies v vseh barvah in modah za mlade ženske.

Možje in fantje, kupite pri nas in prihranite. Najboljši čevlji od \$4.95 do \$15.00.

Videti morate našo novo izbiro spomladanskih in poletnih čevljev, da jih boste znali ceniti.

Mi dajemo Eagle znamke. Ob torkih damo dvojne znamke.

—Vesele velikonočne praznike vsem skupaj—

STAN MAJER SHOE STORE
6107 ST. CLAIR AVE.

Pa je zapihal gospod Vesovnik in vrtil ključ na prstu.

"Gospod Križnar, prepočasi delate, vse prepočasi. Pridite v pisarno po obračun."

"Kaj pravite, gospod Gornik? Globoko socialen človek je gospod Vesovnik. Otrokom v zavetišču, ki niso imeli čevljev, je kupil konjičke, ki zadaj piskajo. Po dva dinarja so. Da so za Božič lahko piskali, revčki, ko se niso mogli najesti Vesovnikove potice. Pobožen človek, gospod Vesovnik, v puščico daje vselej po petdeset dinarjev in v cerkvi postoji za vrati, vso roko pomoči v žegnano vodo, da mu kaplja od prstov in potem se počasi ziblje v prvi klopi, obriše piešo in zameži kakor kokoš ob soncu.

Res globoko socialen človek, samo delavce odira. Kadar zamudiš pol ure, ti pri plači odtrga celo. Njega primite, da sem padel. Zlomil je moje upanje kakor polico."

Klemen lovi misli in besede. "Niso vsi enaki. Tudi taki so, ki žive po besedi. Dobri in pravični. Priznajte, gospod Križnar."

(Dalje prihodnjic.)

V Pittsburghu so začeli čistiti komuniste

Pittsburgh, Pa. — Članstvo društva št. 20 HBZ je sprejelo predlog, da gre društveni odbor na gl. urad HBZ in zahteva, da podasta resignaciji gl. tajnik Martin Krašič in pomočnik uredništva glasila, sobrat Bronich. Ta dva, ako sama ne odstopita, da se ju takoj suspendira iz služb. Take, ki nam bla-

tijo obraz, nočemo v službi HBZ. Sklepu društva št. 20 sta se pridružila tudi št. 4 in 34 HBZ. Odbor teh društev je tudi zahteval od glavnega urada, da suspendira vse, ki so na listi, ki jo je podal Math Cvetič pred kongresnim odsekom, da služijo komunistom. Mi ne maramo komunistov v naši sredi.

Želimo, da se nam priključi še mnogo drugih društev in da počistimo komuniste iz naših vrst. Želim vsem, ki se borijo proti komunizmu, vesele velikonočne praznike, bratski mir in slovo,

F. Chems, naročnik.

DELO DOBIJO

Ženska dobi delo

da bi pomagala pri hišnem delu, stanuje v službi, jako dober dom, vse moderne udobnosti. Pokličite CL 1-4741. (69)

Kadar potrebujete zavarovalnico

proti ognju, viharju, za avtomobile, se lahko in zanesljivo obrnete na obrnete na

L. Petrich — IV 1-1874
19001 KILDEER AVE.

Gale Floral and Gift Shoppe

SLOVENSKA CVETLIČARNA

Šopki - venci - vseh vrst cvetlic v lončkih
317 E. 156th St.
KE 1-4717
Pripravljamo na dom

MALI OGLASI

Iščeta stanovanje

Mlad zakonski par, oba delata, bi rada dobila 3 ali 4 nepremremljene sobe v najem. Pokličite po 3:30 popoldne EN 1-5547. (Apr. 5, 12)

Farma naprodaj

15 akrov, hiša 7 sob, dvojna garaža, velik hlev, kokošnjak, shramba za koruzo, tekoča voda, elektrika. Več se poizve na 423 E. 158. St. ali pokličite IV 1-1009. (67)

Hiša naprodaj

Hiša za 2 družini, 4 sobe in kopalnica zgoraj, 5 sob in kopalnica spodaj; garaža za 1 avto. Hiša je na 965 E. 77. St. Za nadaljna pojasnila pokličite UT 1-8056. —(70)

MAKE

ONE A DAY

MULTIPLE VITAMIN CAPSULES
YOUR BUY WORD

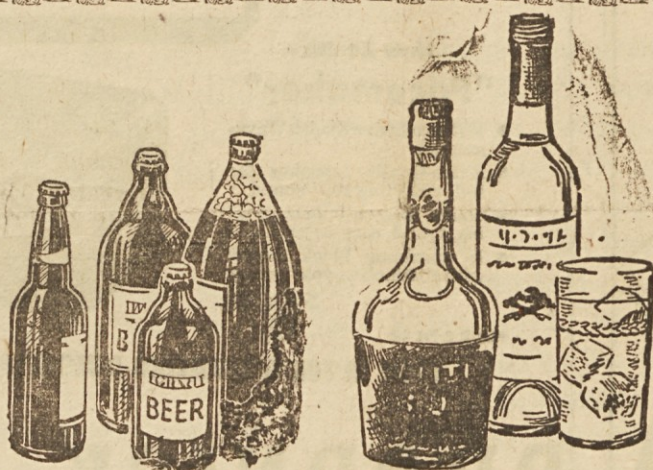
When you want vitamins that are Potent—
Guaranteed full potency, as shown on the label.

Easy and Convenient to take.
Economical—

Ask your druggist for One-A-Day (brand) Multiple Vitamin Capsules. Take one capsule each morning and you can forget all about vitamins until next day.

Each capsule contains the full basic daily needs of the five vitamins whose requirements in human nutrition have been established.

MILES LABORATORIES, INC.
Elkhart, Indiana

MIHCIC CAFE

MR. in MRS. FRANK MIHCIC, lastnika

7114 St. Clair Ave.

ENdicott 1-9395

Pri nas dobite prvovrstno pivo, vino, žganje ter okusen prigrizek.—Se priporočamo za obilen poset. Vesele velikonočne praznike želimo vsem našim gostom in prijateljem

Mayflower Milk

SLOVENSKA MLEKARNA

ZELI VSEM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

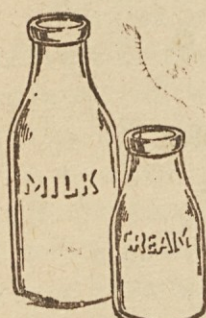
MAYFLOWER DAIRY

448 East 158th Street

IVanhoe 1-5191

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE ZELIMO VSEM NASIM ODJEMALCEM IN PRIJATELJEM

Zahvaljujemo se za dosedanje naklonjenost in se priporočamo tudi v bodoče

SPELICH DAIRY

SLOVENSKA MLEKARNA

6210 White Ave.

HEnderson 1-2116

For Your Son -
for Easter!

MOTHERS...

Protect growing feet in
RED GOOSE FOOT-BUILDER SHOES

We correctly fit these scientifically designed shoes. Stop in.

3.45 up

Nationally Advertised in Good Housekeeping and This Week

MANDER'S SHOE STORE

SHOES FOR THE WHOLE FAMILY

6125 ST. CLAIR AVE.

OBLAK MOVER

Naša specielnost je prevažati klavirje in ledenice. Delo garantirano in točna postrežba. Obrnite se z vsem zaupanjem do vašega starega znanca

JOHN OBLAK

1146 E. 61. St.

HE 1-2730

Najboljšo Garancijo Zavarovalnine Jamči Vam in Vašim Otrokom

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

Najstarejša slovenska podporna organizacija v Ameriki... Posluje že 56. leto

Članstvo 42,000

Premoženje nad \$7,500,000

Solventnost K. S. K. Jednote znaša 126.94%

Če hočeš dobro sebi in svojim dragim, zavaruj se pri najboljši, pesteni in nadsolventni podporni organizaciji.

KRANJSKO-SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

kjer se lahko zavaruješ za smrtnino, razne poškodbe, operacije, proti boleznim in onemoglosti.

K. S. K. JEDNOTA sprejema, moške in ženske od 16. do 66. leta; otroke pa takoj po rojstvu in do 16. leta pod svoje okrilje.

K. S. K. JEDNOTA izdaja najmodernejše vrste certifikate sedanje dobe od \$250.00 do \$5,000.00.

K. S. K. JEDNOTA je prava mati vdov in stot. Če se nisi član ali članica te močeno in bogate katoliške podporne organizacije, potrdi se in pristopi takoj.

Za pojasnila o zavarovanju in za vse druge podrobnosti se obrnite na uradnike in uradnice krajevnih društev K. S. K. Jednote, ali na nas:

GLAVNI URAD

351-353 No. Chicago St.

Joliet, Ill.

SE PRIPOROČAMO ZA POPRAVILA FENDERJEV, OGRODJA IN ZA BARVANJE AVTOMOBILOV.

SUPERIOR BODY & PAINT CO.

6605 ST. CLAIR AVENUE
FRANK OVELBAR, lastnik.

Prevarani detektiv

(ROMAN)

Spomnil se je, kako je par trenutkov prej priganjal starca k delu, sedaj pa sam počiva.

"Torej na delo!" vzdihne Vernier iz glasom moža, ki vidi poraz že vnaprej, za kar pa nikakor ne zasluži očitavanja.

Toda skrajno težavno je bilo preiskovati sledove stopinj zunaj na snegu pri borni svetlobi, katero je razširjala sveča, ki je sicer ob vsakem mallem pišu sape ugasnila.

"Nemogoče je!" vzkligne Vernier. "Bog ve, če imajo kako laščerbo v tej beznici. Pojdiva jo iskati!"

Iskala sta vsepoved in končno sta našla zgorej, kjer je stanovala vdova Chupin, še precej dobro sevilko, tako majhno in dobro izdelano, da gotovo ni bila nikdar namenjena za poštene namene.

"Pravo roparsko orodje," reče Oče Absint, ko se raskavo zasmije.

Toda to orodje je bilo tudi za oba detektiva precej koristno. Vzela sta laterno s seboj, ko sta začela z novo preiskavo po vrtu zadaj za pivsko beznico.

Pri svojem delu sta bila zelo previdna, in zlasti mladi Vernier je z največjo paznostjo motril vsak palec zemlje. Stari Oče Absint je držal svetilko in Vernier, plazč se na kolenih po snegu, je študiral vsako stopinjo kot vedeževalec, ki hoče prerokovati bogatino bodočnosti.

Nova preiskava sledov v snegu je dognala, da je imel Vernier povsem prav. Jasno je bilo, da sta dve ženski zapustili pivnico pri zadnjih vratih. In bežati sta morali na vso naglico, kar so dokazovali široki skoki in vtis njih čevljev v snegu.

Razlika v sledovih, katere sta zapustili begunki je bila tako značilna, da se je začel celo Oče Absint zanimati za sledove stopinj.

"Cristi!" momlja sam s seboj, "ena teh babnic je morala imeti lepo nožico prav od gleznjev navzgor."

In imel je prav. Eden izmed sledov je kazal na malo, koketno in tanko nogo, ki je tičala v čevljičku z visoko peto, ozkimi podplati in vzbočenimi stranicami.

Sled drugega čevlja je bila pa široka, obilna, kar je kazalo na precej rejeno nogo.

Detektiva sta imela torej pred seboj sled. Vernier je dobil novo upanje. Kar tresel se je, da dožene še kaj več. Zopet preiskuje vtise ženskin nog, in končno mu pride iz ustnic klic veselja.

"Kaj pa je?" radovedno vpraša stari policist. "Kaj si našel?"

"Pridite sem in poglejte sami, ata! Vidite, tu in tu!"

Stari možak se približa in njegovo začudenje je bilo tako veliko, da je skoro izpustil svetilko iz rok.

"Oh!" reče s pritajenim glasom, "moška stopinja!"

"Tako je. Adut je imel na sebi najfinejše čevlje. Le poglejte ta vtis, kako čist in nežen je!"

Častivredni Oče Absint se je začel silovito praskati za ušesi, kar je pomenilo, da skuša nagnati svoje možgane k hitrejšemu mišljenju.

"Toda zdi se mi," reče končno, "da ta človek nikakor ni prihajal iz usodepolne beznice."

"Seveda ne! To vam poka-

že smer stopinje. Ne, ne, on ni prihajal iz beznice, pač pa je bil namenjen v njo. Dalj pa ni prišel kot do prostora, kjer sedaj midva stojiva. Korakaj je po prstih s stegnjenim vratom in napetim ušesi, in ko je došel sem, je zaslišal sunder. Strah se ga je polotil in pobegnil je."

"Ali pa so mogoče ženske bežale v trenutku, ko je on prihajal, in—"

"Ne, ne, ženske so bile že zunaj vrta, ko je on došel na vrt."

"Kdo ve!" zagodrnja Oče Absint, ki mi mogel dovolj hitro slediti idejam Vernierja.

"Prepričan sem, da se je tako zgodilo in vam tudi lahko dokazem," pravi Vernier. "Mogoče dvomite, ata. Hm, vaše oči se starajo. Stopite neko-

liko bližje z vašo laterno. Da, tu je — vidite, kako je eden moških stopil na isto mesto, kjer je bežala ženska z drobnim nogo in skoro zakril njeno sled."

Stari policist ni mogel dovolj hitro slediti Vernierju.

"In sedaj," nadaljuje mladi detektiv, "ali je bil ta moški zaveznik morilca, ki ga je pričakoval. Ali ni bil mogoče tudi kak potepuh, katerega pozornost so vzbudili strelci, ki so odmevali v beznici. Predvsem morava to dognati. Pojdite z menoj!"

Okoli vrta je bil zasajen lesen plot, komaj tri čevlje visok. Ta plot je ločil vrt od ostalega praznega zemljišča, ki se je razprostiralo za pivnico.

Ko je Vernier ob prihodu od pivnice obšel hišo, da prepreči beg morilcu, je naletel tudi na plot, in ker se je bal, da bo prišel prepozno, je skočil preko plota, pri čemur si je poškodoval hlače, namesto da bi najprvo pogledal, če so kakšna vrata na tej ali oni strani plota.

Da Vernier je zdaj našel mala vratica. In naravnost k tem plotnim vratom so vodile stopinje beguncev. Pri tem se je pojavila nova ideja v mislih

—AND THE WORST IS YET TO COME
—in najhujše šele pride

Člani slovenskega grocerijskega in mesarskega kluba v Collinwoodu

ŽELE VSEM SVOJIM ODJEMALCEM VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE
TER SE PRIPOROČAJO ZA NAKLONJENOST

HOLMES AVE. MARKET—15638 Holmes Ave.

JOHN DOLENC—573 E. 140th St.

JOHN KAUSEK—19513 Kewanee Ave.

LEO KAUSEK—15708 Saranac Rd.

JOE KUCHAR—383 E. 156th St.

KUHAR in VRANEZA—315 E. 156th St.

LOUIS OSWALD—17205 Grovewood Ave.

JOE PETRICH—26594 Lake Shore Blvd.

JOHN SKOF—1170 E. 174th St.

JOE SISKOVICH—15804 Waterloo Rd.

SOBER in MODIC—544 E. 152nd St.

FRANK TACHAR—485 E. 260th St.

MRS. ANNA TOMAZIC—16821 Grovewood Ave.

WALTER CLAUSEN—16226 Arcade Ave.

mladega detektiva, ki je mahoma obstal.

"Ah!" vzdihne Vernier, "obe ženski nista dospeli prvič v to pivnico."

"Kako to, fant?" vpraša stari policist nekako začuden.

"Prisegel bi lahko na to. Kako bi sicer znali, da so vratica v plotu, ako slednjih že prej ne bi rabili? Kako sta mogli odkriti vrata nocoj, v tej temni in megleni noči? Imam precej dobre oči, ki mi pripovedujejo, da sta ženski večkrat zahajali sem."

"Da, menda je res."

"Obe ženski sta dospeli sem brez obotavljanja, bežali sta naravnost proti vratom, kot bi znali kam ju pelje pot na prosto."

"Od vraga si, fant," zagodrnja stari policist. "Saj si šele novinec v svojem delu, dočim sem jaz že veterani in sem pomagal pri stoterih enakih slučajih, toda še nikdar nisem videl—"

"Bedak!" ga prekine Vernier. "Kmalu boste videli še kaj več. Na primer, prav lahko vam dokazem, da sta ženski vedeli za vratica, dočim je moški samo slišal o njih."

"Dokaz!"

"Prav lahak je, ata! Le študirajte odtise moške noge, in vi, ki imate tako oster pogled, boste dognali takoj, da mož ni naravnost tekkel. Bil je torej v dvomu, kje so vrata, o katerih je samo slišal, ni pa vedel, kje so."

NEW ZENITH
FAMOUS LONG-DISTANCE*
AC-DC TABLE RADIOS

New Zenith* "Tournament"

- Super-powered Consol-tone*
- Built-In Wavemagnet* for clear, sharp reception
- New Flexo-Grip Carrying Handle
- Distinctive in Ebony or Walnut plastic with "soft gold" grille

\$27.95

ONLY 10% DOWN
Puts This Zenith In Your Home
Balance on Small Easy Terms

New Zenith "Pacemaker"

- With exclusive Zenith Wavemagnet
- Extra-Quality speaker for full, rich "big set" sound
- Sharp, accurate tuning on big, round, easy-to-read dial
- In sparkling black plastic with distinctive gold accent

\$19.95

COME IN FOR A THRILLING DEMONSTRATION TODAY!

BRODNICK BROS.
APPLIANCES & FURNITURE STORE
16013-15 WATERLOO RD. IV 1-1900—IV 1-6072

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE

VSEM SKUPAJ!

GOLUB FUNERAL HOME

4703 Superior Ave.

EXpress 1-0357

Service to Render Most Perfect Tribute

MR. in MRS. ANTON PETKOVSEK

965 Addison Road

HEnderson 1-4893

ŽGANJE - PIVO - VINO

Vesele velikonočne praznike vsem odjemalcem in prijateljem

CARL'S CAFE

1301 Marquette Road

EN 1-8997

VESELE VELIKONOČNE PRAZNIKE!

Zahvaljujemo se za preteklo naklonjenost in se priporočamo za naprej—Vsi ste povabljeni!

VESELO ALELUJO!

JOHN KNIFIC—REALTOR

HISE VSEH VRST in LOTI

RUDOLPH KNIFIC

ZAVAROVALNINA VSEH VRST

820 E. 185th St.

IV 1-7540

Voščimo vesele velikonočne praznike

odjemalcem, prijateljem in znancem

MR. in MRS. LOUIS SRPAN

KROJAČNICA

17822 Marcella Rd.

KE 1-4311

JERRY GLAVAC

SHEET METAL WORK and ROOFING

1052 Addison Road

HEnderson 1-5779

Želi vsem skupaj vesele velikonočne praznike

EMIL BUKOVEC

QUALITY GROCERIES and MEATS

Vesele velikonočne praznike vsem!

6024 St. Clair Avenue

HEnderson 1-7066

GRDINA HARDWARE

6127 St. Clair Ave.

UT 1-3750

JOE PENKO in ED. MARCH, lastnika

DUTCH BOY in B.P.S. BARVE

SCOTT'S TRAVNO SEME

Vesele velikonočne praznike vsem skupaj-